

Zavičajna zbirka Possegana u knjižnici Gimnazije Požega

Maljković, Nikolina

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **Josip Juraj Strossmayer University of Osijek, Faculty of Humanities and Social Sciences / Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Filozofski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://urn.nsk.hr/urn:nbn:hr:142:621820>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-05**

Repository / Repozitorij:

[FFOS-repository - Repository of the Faculty of Humanities and Social Sciences Osijek](#)

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Preddiplomski studij informatologije

Nikolina Maljković

Zavičajna zbirka Possegana u knjižnici Gimnazije Požega

Završni rad

Mentor: doc.dr.sc. Marija Erl Šafar

Osijek, 2020.

Sveučilište J.J. Strossmayera u Osijeku

Filozofski fakultet

Odsjek za informacijske znanosti

Preddiplomski studij informatologije

Nikolina Maljković

Zavičajna zbirka Possegana u knjižnici Gimnazije Požega

Završni rad

Društvene znanosti, informacijske i komunikacijske znanosti, knjižničarstvo

Mentor: doc.dr.sc. Marija Erl Šafar

Osijek, 2020.

IZJAVA

Izjavljujem s punom materijalnom i moralnom odgovornošću da sam ovaj rad samostalno napravio te da u njemu nema kopiranih ili prepisanih dijelova teksta tuđih radova, a da nisu označeni kao citati s napisanim izvorom odakle su preneseni.

Svojim vlastoručnim potpisom potvrđujem da sam suglasan da Filozofski fakultet Osijek trajno pohrani i javno objavi ovaj moj radu internetskoj bazi završnih i diplomskih radova knjižnice Filozofskog fakulteta Osijek, knjižnice Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku i Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu.

U Osijeku, 13.9.2020.

Nikolina Maljković, 0122223578
ime i prezime studenta, JMBAG

SAŽETAK

Ovaj rad govori o Zavičajnoj zbirci Possegana školske knjižnice jedne od najstarijih gimnazija u Republici Hrvatskoj, Gimnaziji u Požegi. Na kraju rada nalaze se fotografije na kojoj je prikazana zbirka te neki od najzanimljivijih naslova u zbirci. Da bi se objasnila potreba osnivanja Zavičajne zbirke Possegana, u prvom dijelu rada predstavljena je Gimnazija s povijesnim pregledom. U idućem poglavlju govori se o knjižnici u Gimnaziji, povijesnom pregledu iste, a daje se na uvid i organiziranost građe u knjižnici u zbirkama: Referentna zbirka, Zavičajna zbirka Possegana, Zbirka beletristike, Zbirka literature na stranom jeziku. U drugom dijelu rada objašnjen je pojam zavičajne zbirke te pojava zavičajne zbirke u školskoj knjižnici, konkretno u Gimnaziji u Požegi. U idućem poglavlju govorit će se o ustroju zavičajne zbirke, odnosno o razlozima za osnivanje zbirke te gdje se zbirka sada nalazi. Zatim, daje se na uvid građa u zbirci gdje se ističu djela znamenitih Požežana, kulturni dnevници, a najviše godišnja izvješća. U ovom poglavlju bit će prikazane i informacije o nabavi i posudbi građe ove zavičajne zbirke. Cilj ovog rada je predstaviti Zavičajnu zbirku Possegana te prikazati kako školska knjižnica jednog slavonskog gradića čuva iznimno bogatu zbirku.

Ključne riječi: Gimnazija Požega, školska knjižnica, zavičajna zbirka, godišnja izvješća

Sadržaj

1.	Uvod.....	1
2.	Gimnazija Požega.....	2
2.1.	Povijesni pregled Gimnazije Požega	2
2.2.	Gimnazija Požega danas	4
3.	Školska knjižnica Gimnazije u Požegi	5
3.1.	Zadaće i ciljevi školske knjižnice.....	5
3.2.	Ustroj školske knjižnice Gimnazije Požega	6
3.3.	Knjižnica Gimnazije Požega danas	8
3.3.1.	Knjižnična građa	8
4.	Zavičajna zbirka	9
4.1.	Zavičajna zbirka u školskoj knjižnici	10
5.	Zavičajna zbirka Possegana	11
5.1.	Zavičajna građa Zavičajne zbirke Possegana	12
5.1.1.	Godišnja izvješća.....	13
5.2.	Nabava i posudba građe.....	14
6.	Zaključak.....	15
7.	Literatura	16
8.	Prilozi	18

1. Uvod

Školska knjižnica Gimnazije u Požegi od velike je važnosti za učenike i djelatnike škole, ali i za lokalnu zajednicu. Gimnazija Požega osnovana je davne 1699. godine, a od godine osnutka djeluje i knjižnica. Knjižnica Gimnazije u Požegi školska je knjižnica kakva se rijetko viđa na našim prostorima. Tradicija od preko 320 godina, pažljivo čuvane knjige, nova zgrada škole samo su neki od čimbenika zaslužni za veličinu ove knjižnice stoga ne čudi bogati knjižni fond koji knjižnica posjeduje. Osim lektirnih naslova građa je raspoređena u zbirkama: Referentna zbirka, Zbirka beletristike, Zbirka literature na stranom jeziku te Zavičajna zbirka Possegana. Gimnazija Požega posjeduje i zaštićenu zbirku knjiga proglašenu pokretnim spomenikom koja je smještena u muzeju škole. Zavičajna zbirka Possegana zbirka je o kojoj će se najviše pisati u radu, a da bi se jasnije prikazala važnost zbirke, u prvom dijelu rada bit će predstavljena Gimnazija Požega te knjižnica škole s povijesnim pregledom. Zbog bogatog knjižnog fonda, sredinom 90-ih godina prošlog stoljeća stvorila se potreba za stvaranje zavičajne zbirke te je utemeljena Zavičajna zbirka Possegana koja sada svoje mjesto ima u prizemlju prostrane školske knjižnice. Zbirka trenutno broji 501 jedinicu građe, a s novim izdanjima taj broj će rasti. Iako je osnivanje zavičajne zbirke karakteristična i zakonom regulirana za narodne knjižnice, po potrebi, školska knjižnica također može osnovati zavičajnu zbirku, a zbog duge tradicije i veličine knjižnog fonda, Gimnazija Požega svakako je imala potrebu osnovati istu. Zbirka Possegana kao svaka zavičajna zbirka obuhvaća građu objavljenu, tiskanu i nastalu u zavičaju, a što ju razlikuje od zavičajne zbirke u narodnoj knjižnici je nabava građe. Sva građa u Possegani su ili donacija ili izdanje škole. Izdanja škole izdvojila bih kao najveće bogatstvo ove zbirke, a posebno godišnja izvješća Gimnazije Požega od kojih najstarije potječe iz 1883. godine. Također, u zbirci se nalaze izdanja trenutno zaposlenih djelatnika škole (razni priručnici), izvještaji, godišnjaci i raznovrsni grafički materijal. Osim što sam bivša učenica ove škole, u knjižnici Gimnazije obavljala sam studentsku praksu prije nekoliko godina kada me zbirka zainteresirala. Većina rada, posebice dio o Zavičajnoj zbirci Possegana nastao je u prostorijama knjižnice u kolovozu 2020. godine gdje me je velikodušno dočekala knjižničarka Ivana Kajinić Čenić.

2. Gimnazija Požega

Gimnazija Požega škola je koja se može pohvaliti dugom i bogatom tradicijom, ali i suvremenom i neobičnom školskom zgradom. Škola trenutno broji 366 učenika raspoređenih u 18 razrednih odjela.¹ Bogatim programom, ali i raznovrsnim izvannastavnim aktivnostima, Gimnazija svoje učenike odlično priprema za nastavak školovanja. To nam potvrđuje činjenica da učenici Gimnazije Požega polažu ispite državne mature značajno bolje od prosjeka gimnazijalaca u Hrvatskoj.² Gimnazija je od 2009. godine u novoj zgradi, a osim atraktivnog izgleda, zgrada ima modernu i prostranu knjižnicu, uređen školski muzej i zvjezdarnicu. Gimnazija Požega proslavila je 320. godišnjicu postojanja što ju čini jednom od najstarijih škola u Republici Hrvatskoj. Osnovani su ju zagrebački isusovci davne 1699. godine i od tada je uspješna i uzorna odgojno-obrazovna ustanova.³ „Pridonijela je razvoju kulture, znanosti, umjetnosti, gospodarskom razvoju, te nacionalnom buđenju. Obavljajući svoju odgojnu i obrazovnu funkciju u svim razdobljima povijesti, Gimnazija je postala dio kulturne prošlosti i sadašnjosti Požege i cijele Hrvatske.“⁴ Osim što je jedna od najstarijih gimnazija u Republici Hrvatskoj, požeška Gimnazija može se pohvaliti kako je iz škole proizašao velik broj poznatih učenika. To su učenici koji su nakon požeške Gimnazije postali uvaženi književnici te istaknuti hrvatski akademici u raznim područjima. Neki od njih su: Antun Kanižlić, Miroslav Kraljević, Dragutin Lerman, Matko Peić, Dobriša Cesarić, Franjo Ciraki.⁵

2.1. Povijesni pregled Gimnazije Požega

Gimnazija Požega jedna je od najstarijih gimnazija na našim prostorima i kao takva nosi dugu i bogatu tradiciju. U tri stoljeća postojanja podrazumijeva se da je povijest ove škole duga i raznolika. Gimnazija je promijenila nekoliko zgrada, preživjela nekoliko ratova, službeni jezici bili su sve od latinskog pa do mađarskog, a čak je jedno vrijeme bila i nasilno ukinuta. U ovom poglavlju bit će spomenuti samo nekakvi ključni događaji jer povijest ove škole stane u knjigu, a ne u jedno poglavlje. Osnovana je 1698. godine, a prvi gramatički razred osnovan je 1699. godine kada je škola počela sa radom.⁶ Nakon oslobođenja Požege od Turaka 1691. godine,

¹ Profil. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/osnovno> (02.08.2020.)

² Misija, vizija i strategija. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/postignuca/misija-vizija-i-strategija> (02.08.2020.)

³ Profil. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/osnovno> (02.08.2020.)

⁴ Potrebica, F. Tri stoljeća Požeške gimnazije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994. Str. 331.

⁵ Bucić, P. i dr. Značenje požeške Gimnazije tijekom tri stoljeća njezina postojanja. // Radovi zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, 1(2012). Str. 138 - 143

⁶ Potrebica, F. Tri stoljeća Požeške gimnazije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994. Str. 304.

„narod Slavonije bio je ne samo materijalno siromašan već i kulturno zaostao“ stoga franjevci i isusovci svojim prosvjetnim radom „uzdižu“ Zlatnu dolinu.⁷ U vrijeme njihova djelovanja, pohvalno je kako je u prošlosti, zbog kulture, Požega bila nazivana i „slavonskom Atenom“, a tome je pridonijela Gimnazija čineći Požegu „najznačajnijim školskim centrom Slavonije.“⁸ Filip Potrebica, povjesničar koji se najviše posvetio proučavanju i pisanju o Gimnaziji i njejoj knjižnici, podijelio je rad Gimnazije na nekoliko etapa: Gimnazija 1698. – 1993. , Academia Posegana, Gimnazija 1773. – 1864. u vrijeme djelovanja pavlina, ekspavlina, svjetovnih svećenika i franjevac , Gimnazija nakon rata 1945. – 1976. i Gimnazija u trenutku nasilnog ukidanja. Na samim počecima djelovanja, Gimnazija je bila gramatička škola, a 1726. godine dobiva svoj potpuni oblik te je pretvorena u potpunu gimnaziju. Neizostavno je i spomenuti 1761. godinu kada je osnovana Academia Posegana, odnosno Akademija za studij filozofije i moralne teologije. Te godine Gimnaziji je dodana filozofija, a dvije godine kasnije i moralna teologija. Osnivanjem Akademije grad Požega postao je studentski grad sve do 1776. godine kad je nakon ukidanja isusovačkog reda Marija Terezija ukinula istu.⁹ Godine 1777. Gimnaziju preuzima još jedan crkveni red – pavlini, koji su školom upravljali do ukidanja njihovog reda 1786. godine.¹⁰ Nakon pavlina, godine 1860. hrvatski jezik postaje nastavni jezik kada u školi prvi puta počinju predavati svjetovnjaci od kojih se ističu Josip Pavičić i Eugen Kovačević.¹¹ Gimnazija je preživjela i dva svjetska rata koja su uvelike utjecala na odvijanje nastave u školi. Školske godine 1944./45. zbog izmjenjivanja vlasti nastava se nije ni održavala. A godine 1945. kada su se učenici vratili u školske klupe, uvelike pada kvaliteta i disciplina nastave. Gimnazija od školske godine 1955/56. postaje škola s četiri razredna kakva je ostala sve do danas.¹² Jedna od najgorih godina postojanja Gimnazije zasigurno je 1978. godina kada je Gimnazija nasilno ukinuta. „Prekid rada trajao je punih dvanaest godina i da nije došlo do stvaranja samostalne i suverene Republike Hrvatske, teško je vjerovati da bi došlo do njena obnavljanja.“¹³

⁷ Isto, Str. 13. i 304.

⁸ Isto, Str. 14.

⁹ Isto, Str. 303-330.

¹⁰ Potrebica, F. Povijest knjižnica Požeške kotline. Jastrebarsko: Naklada Slap 1995. Str. 116.

¹¹ Isto, Str. 117.

¹² Potrebica, F. Tri stoljeća Požeške gimnazije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994. Str. 319-325.

¹³ Isto, Str. 329.

2.2. Gimnazija Požega danas

„Gimnazija je ustrojena i djeluje sukladno svim propisima koji reguliraju područje njenog djelovanja, a osobito sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi te podzakonskim aktima i uredbama Ministarstva znanosti i obrazovanja.“¹⁴ To je samostalna srednja škola koja izvodi nastavni plan i program opće, prirodoslovno-matematičke i jezične gimnazije, ali i nastavu općih predmeta za učenike Srednje glazbene škole.¹⁵ Nastava se odvija u prijepodnevnj smjeni zbog dovoljnog broja učionica, njih 30. „Organizacija prostora udovoljava suvremenim pedagoškim standardima i svim zahtjevima suvremenih gimnazijskih programa.“¹⁶ Prostorni uvjeti: dvadeset i tri specijalizirane učionice, pet praktikuma s kabinetima, dvije informatičke učionice, petnaest nastavničkih kabineta, konferencijska dvorana, knjižnica s velikom studijskom čitaonicom. „Sve učionice opremljene su prijenosnim računalom sa zvučnicima, kvalitetnim projekcijskim platnom i LCD projektorom, omogućen je priključak na Internet, bijelom i zelenom pločom te ormarima za priručnu literaturu i nastavna pomagala.“¹⁷ Gimnaziju možemo pronaći i na društvenim mrežama, odnosno Gimnazija ima Facebook i YouTube profil, dok Knjižnica vodi profil na Facebook-u.

¹⁴ Gimnazija Požega 1699. – 2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: MediaPrint, 2020. Str 237.

¹⁵ Isto.

¹⁶ Isto. Str. 238.

¹⁷ Isto.

3. Školska knjižnica Gimnazije u Požegi

Knjižnica Gimnazije Požega zasigurno je jedna od najatraktivnijih školskih knjižnica u državi. Nakon preseljenja u novu zgradu knjižnica je dobila svoje mjesto u prizemlju zgrade i smatra se multimedijским središtem. U prizemlju knjižnice osim posudbenog dijela zajedno s lektirnom građom, nalazi se i stručna literatura, Zavičajna zbirka Possegana i zbirka beletristike, a na galeriji se nalazi čitaonica s referentnom zbirkom te 90 radnih mjesta s 8 računala. Odnosno, građa u knjižnici organizirana je u sljedećim zbirkama: Referentna zbirka, Zavičajna zbirka Possegana, Zbirka beletristike i Zbirka literature na stranom jeziku.¹⁸ U knjižnici su trenutno zaposlene knjižničarke Ivana Kajinić-Čenić te Anamarija Ivčetić. Za posudbu i obradu knjižnične građe koristi se program Metel Win, a korisnicima je dostupan i mrežni katalog u kojeg je uvedeno gotovo 9000 djela.¹⁹

3.1. Zadaće i ciljevi školske knjižnice

Svaka škola bila srednja ili osnovna obvezna je imati školsku knjižnicu. Prema Standardu za školske knjižnice „djelatnost školske knjižnice je dio odgojno-obrazovnog i knjižničnog sustava i izravno je uključena u nastavni proces i učenje.“²⁰ U njemu su točno definirane zadaće školske knjižnice:

- promicanje i unapređivanje svih oblika odgojno-obrazovnog procesa
- stvaranje uvjeta za učenje
- mogućnost prilagodbe prema različitim oblicima učenja i očekivanjima sudionika u procesu učenja
- pomoć učenicima u učenju, poticanje istraživačkog duha i osobnog prosuđivanja
- poticanje odgoja za demokraciju

¹⁸ Knjižnica. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/knjiznica> (20.08.2020.)

¹⁹ Gimnazija Požega 1699. – 2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: MediaPrint, 2020. Str 264.

²⁰ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine 34/200, (698). URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2000_03_34_698.html (5.8.2020.)

- razvijanje svijesti o vrijednostima nacionalne kulture, posebno jezika, umjetnosti i znanosti te vrijednosti multikulturalnosti
- stvaranje uvjeta za interdisciplinirani pristup nastavi
- poticanje duhovnog ozračja škole.²¹

Suvremena školska knjižnica prikuplja i obrađuje raznolike izvore znanja te se smatra „informativskim i nastavnim središtem škole“.²² Osim što „služi“ učenicima i profesorima škole, školska knjižnica većinom je dostupna je i otvorena za rad na razini zajednice. Odnosno, središte je javnih kulturnih zbivanja.²³ UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice jasno iznosi ciljeve školske knjižnice, a neki od najvažnijih su: podržavanje obrazovnih ciljeva škole, razvijanje navike korištenja knjižnice, poticanje učenika u usvajanju vještina procjene i upotrebe informacija, organiziranje aktivnosti koje potiču kulturnu i društvenu svijest i osjetljivost.²⁴ „Cilj svih školskih knjižnica je stvaranje informativski pismenih učenika koji su odgovorni i savjesni članovi društva. Informativski pismeni učenici su sposobni, znaju samostalno učiti te su svjesni svojih informativskih potreba i aktivno se uključuju u svijet ideja.“²⁵ Školska knjižnica puno je više od prostorije gdje se nalaze obvezne lektire. To je mjesto gdje bi se svaki učenik trebao osjećati dobrodošlo i oko kojega se „vrte“ svi školski događaji i izvannastavne aktivnosti. Prostorije školske knjižnice učenici mogu koristiti za učenje, čitanje, izvršavanje grupnih zadataka i još mnogo toga. Ona je neiscrpan izvor znanja učenicima i kroz svoje djelatnosti priprema učenika za daljnje obrazovanje. Knjižnica Gimnazije Požega savršen je primjer kako školska knjižnica treba izgledati i raditi. U središtu je svih događaja i aktivno sudjeluje u gotovo svim projektima. „Ona je žila kucavica Gimnazije u Požegi.“²⁶

3.2. Ustroj školske knjižnice Gimnazije Požega

Knjižnica Gimnazije ima veliku vrijednost ne samo za školu, nego i za Grad Požegu. „Knjižnica Gimnazije u Požegi dio je kulturne povijesti Požege. Njezina građa govori puno o prošlosti školstva (predmetima koji su se podučavali, sadržaju kojemu se više pridavalo

²¹ Isto.

²² Kovačević, D., Lasić-Lazić, J. i Lovrinčević, J. Školska knjižnica – korak dalje. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti : Altagama, 2004. Str. 18

²³ Isto.

²⁴ UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u zagrebu. URL: <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Unesco-ov-manifest-%C5%A0K.pdf> (25.8.2020.)

²⁵ IFLA-ine smjernice za školske knjižnice. // Hrvatska udruga školskih knjižničara. URL: <http://www.husk.hr/hdoc/Smjernice.pdf> (25.8.2019.)

²⁶ Gimnazija Požega 1699. – 2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: MediaPrint, 2020. Str 268.

važnosti, udžbenicima koji su se koristili u nastavi i sl.), povijesnim i kulturnim promjenama (što nam pokazuju jezici građe koja je nabavljena u određenim razdobljima), ali i kulturi i povijesti samoga kraja.“²⁷ O školskoj knjižnici ove škole najviše je pisao poznati požeški povjesničar, ujedno i dugogodišnji knjižničar profesorske knjižnice, Filip Potrebica u djelima *Tri stoljeća Požeške gimnazije* i *Povijest knjižnica Požeške kotline*. Osnovne informacije o radu knjižnice (nabava građe i opreme, broj posudbi, vrijednost građe) pronaći ćemo i u godišnjim izvješćima škole koji su pohranjeni u Zavičajnoj zbirci Possegana.²⁸ Ista izvješća koristio je i sam Potrebica za potrebe pisanja o knjižnici i Gimnaziji. Koliku je važnost imala knjižnica kroz prošlost govori nam činjenica kako se knjiga smatrala osnovnim sredstvom za nastavu još od 1853. godine, a u godišnjem izvješću nalazi se informacija kako je knjižnica već tada imala otprilike 2000 knjiga raznolikog sadržaja.²⁹

Školska knjižnica nekada je bila podijeljena na profesorsku i učeničku knjižnicu. Profesorska knjižnica djeluje od osnutka same Gimnazije, a jedan od njezinih najistaknutijih knjižničara zasigurno je Antun Mazek. Mazek je 30 godina bio ravnatelj Gimnazije, a školski knjižničar postao je 1866. godine kada se spominje i prvo detaljno uređenje knjižnice. Ubrzo nakon toga, Mazek dobiva premještaj u Rijeku i nekoliko godina za knjižnicu nije bio zadužen nitko. Godine 1874. povratak Antuna Mazeka značio je i ponovno unaprjeđenje knjižnice kada su iz knjižnice uklonjene knjige koje nisu imale znanstvenu vrijednost.³⁰

Učenička knjižnica Gimnazija ustanovljena je 1869. godine, a prvi odvojeni podaci profesorske i učeničke knjižnice se prvi put iznose u godišnjem izvješću za školsku godinu 1879/80.³¹

U 20. stoljeću knjižnica je imala uspona i padova, a kao loše razdoblje za knjižnicu svakako je vrijeme Drugog svjetskog rata i nakon njega. Rad knjižnice bio je i prekinut, a nekoliko puta u knjižnici je boravila vojska što je rezultiralo znatnim oštećenjima. Potrebica ističe kako je za spas profesorske i učeničke knjižnice zaslužan prof. Ljuboslav Kuntarić koji je 1950. godine započeo sistematsko uređenje fonda. A o veličini ove knjižnice kroz povijest govori informacija kako je 1948. godine iz profesorske knjižnice izdvojeno 11 sanduka knjiga koji su poslani Sveučilišnoj knjižnici u Zagreb.³²

²⁷ Kajinić Čenić, I. 2019. Školska knjižnica Gimnazije u Požegi. Diplomski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

²⁸ Isto.

²⁹ Potrebica, F. *Povijest knjižnica Požeške kotline*. Jastrebarsko: Slap, 1995. Str. 119.

³⁰ Isto. Str. 115-123.

³¹ Isto. Str. 124.

³² Isto. Str. 127-128.

3.3. Knjižnica Gimnazije Požega danas

Danas knjižnica Gimnazije Požega, osim što svojim korisnicima pruža raznovrsne informacije te bogati knjižni fond, naziva se multimedijским središtem škole. Knjižnica se prostire preko 500 m² u skladu sa Standardima za školske knjižnice, a sve to knjižnici omogućeno je preseljenjem Gimnazije u novu zgradu 2009. godine.³³ Prostranost knjižnice njena je najveća prednost i iz tog razloga prostori knjižnice gotovo svakodnevno koriste se za razne izložbe i predavanja: radionice vezane uz knjižnični odgoj i obrazovanje, izvannastavne aktivnosti, priredbe, izložbe, koncerti, predstavljanje knjiga i sl. Knjižnica godinama uspješno ostvaruje suradnju s mnogobrojnim kulturnim ustanovama među kojima se ističu Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu, Gradska knjižnica i čitaonica Požega te Filozofski fakultet u Zagrebu.³⁴ Knjižnica aktivno sudjeluje u izvannastavnim aktivnostima, a Mladi knjižničari, Debatni klub *In media res* i Čitateljski klub samo su neke od izvannastavnih aktivnosti u sklopu školske knjižnice. Trenutno su u knjižnici zaposlene diplomirane knjižničarke i profesorice hrvatskog jezika Ivana Kajinić Čenić i Anamarija Ivčetić koje aktivno sudjeluju u organizaciji rada škole te su dio uredničkog tima publikacija i internetskih stranica škole.³⁵

3.3.1. Knjižnična građa

Police knjižnice većinom zauzimaju lektirni naslovi, a ostala knjižna građa raspoređena je u 4 zbirke: Referentna zbirka (enciklopedije, rječnici, leksikoni, gramatike, pravopisi), Zavičajna zbirka Possegana (građa koju su napisali pisci iz našeg kraja, građa o našem kraju ili građa tiskana u našem kraju), Zbirka beletristike (svjetski bestseleri i romani za mlade) i Zbirka literature na stranom jeziku (većina literature na engleskom jeziku, a manje na njemačkom, talijanskom, francuskom, slovačkom, srpskom i španjolskom jeziku.³⁶ U muzeju Gimnazije svoje mjesto ima i zaštićeni knjižni fond profesorske knjižnice. Proglašen je pokretnim spomenikom kulture od nacionalnog značaja „B“ spomeničke kategorije i broji oko 15 000 svezaka.³⁷

³³ Gimnazija Požega 1699. – 2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: MediaPrint, 2020. Str. 264-268.

³⁴ Isto. Str. 268.

³⁵ Isto.

³⁶ Knjižnica. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/knjiznica> (20.08.2020.)

³⁷ Muzej. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/knjiznica> (20.08.2020.)

4. Zavičajna zbirka

Zavičajna zbirka sustavno je prikupljena, uređena i obrađena knjižnična građa koja obuhvaća građu koja je objavljena, tiskana ili nastala na teritoriju zavičaja.³⁸ Kao takva, iznimno je važna za kulturni razvitak lokalne zajednice koju obuhvaća, odnosno ima znanstvenu, dokumentacijsku, povijesnu, umjetničku i praktičnu vrijednost.³⁹ Prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti (NN 17/2019) u članku 39. reguliran je ustroj zavičajnih zbirki. U zakonu jasno piše da je svaki nakladnik u roku od 30 dana dužan dostaviti jedan primjerak građe matičnoj knjižnici na području gdje djeluje radi stvaranja zavičajne zbirke. U istom vremenskom roku, tiskar s područja jedne županije koji tiska nakladniku iz druge županije obavezan je jedan primjerak dostaviti matičnoj knjižnici na području županije na kojoj je njegovo sjedište.⁴⁰ Osim spomenutim zakonom, zavičajna zbirka regulirana je i Standardima za Narodne knjižnice u Republici Hrvatskoj, Pravilnikom o matičnoj djelatnosti knjižnica u Republici Hrvatskoj, Općim odredbama te IFLA-inim u UNESCO-ovim Smjernicama za razvoj službi i usluga.⁴¹ Prikupljena građa određene zavičajne zbirke omogućava upoznavanje zavičaja povezujući prošlost i sadašnjost. Pristup istoj omogućava provođenje raznih istraživanja – istraživanja o reljefu zavičaja, običajima u zavičaju, životu zavičaja, gospodarskom razvoju itd. Osim što se zavičajna građa koristi kao izvor pri izradi znanstvenih i stručnih radova, koristi se i za obilježavanje raznih godišnjica u zavičaju, snimanje dokumentarnih filmova o zavičaju te izradu monografija o zavičaju.⁴² Raznolikost je jedna od glavnih osobina građe u zavičajnoj zbirci, ali možemo reći da se najviše ističu monografije o ljudima i mjestima te knjige koje iznose važne podatke o zavičaju.⁴³

³⁸ Preporuke za ustroj zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama i drugim knjižnicama (ustanovama) koje prikupljaju zavičajnu građu. // Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, 2009. URL: <http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/Preporuke.pdf> (29.07.2020.)

³⁹ Isto.

⁴⁰ Zakon o knjižnicama. // Narodne novine br. 356/19. URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2019_02_17_356.html (30.07.2020.)

⁴¹ Preporuke za ustroj zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama i drugim knjižnicama (ustanovama) koje prikupljaju zavičajnu građu. // Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, 2009. URL: <http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/Preporuke.pdf> (29.07.2020.)

⁴² Isto.

⁴³ Tošić-Grlač, S. (2010). Uloga zavičajne zbirke u promociji lokalne zajednice. *Hrvatski znanstveno stručni skup o menadžmentu u turizmu i sportu*, 1 (1), 307-314. URL: <https://hrcak.srce.hr/55005> (31.07.2020)

4.1. Zavičajna zbirka u školskoj knjižnici

Ono što ističe zavičajnu građu školske knjižnice su zasigurno godišnja izvješća škole, brošure o školi, fotoalbumi i slično. Drugim riječima, zavičajna građa, ako je adekvatno pohranjena i sakupljana godinama, najbolje prikazuje povijest jedne škole. Iako se pojam zavičajne zbirke prema Zakonu o knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti ((NN 17/2019) najviše povezuje sa narodnim knjižnicama, odnosno definira osnivanje zavičajne zbirke kao jednu od temeljnih zadaća narodnih knjižnica, osnivanje zavičajne zbirke moguće je i u školskoj knjižnici.⁴⁴ Naravno, nema svaka školska knjižnica zavičajnu zbirku, ali školska knjižnica zavičajnu zbirku može stvoriti prema svojim potrebama.⁴⁵ Koristeći za primjer Zavičajnu zbirku Possegana, jedne od najstarijih gimnazija na našim prostorima, bit će prikazano zašto i kakvu zbirku knjižnica Gimnazije Požega posjeduje.

⁴⁴ Standard za školske knjižnice. // Narodne novine br. 105/97. URL: https://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Standard-za-%C5%A1kolske-knji%C5%BEnice_prijedlog.pdf (30.07.2020.)

⁴⁵ Isto.

5. Zavičajna zbirka Possegana

Zavičajna zbirka Possegana knjižnice Gimnazije Požega trenutno broji 501 jedinicu građe, a 303 naslova uvedena su u katalog. „Taj broj bio bi puno veći s obzirom na knjižničnu građu koja bi teoretski mogla pripadati navedenoj zbirci (djela požeških autora poput Julija Kempfa, Dragutina Lermana i dr.), no velik broj naslova izdanih do 1918. godine smješten je školskom Muzeju kako bi se zaštitio.“⁴⁶ Zbirka je smještena u prizemlju Knjižnice u dvije obostrane vitrine s jasno istaknutim natpisom Zavičajna zbirka Possegana kako bi korisnicima bila jasno vidljiva. Neka od najvažnija djela zbirke (izdanja same Gimnazije) izložene su na ulazu u Knjižnicu povodom promocije Spomenice koju je Gimnazija prigodom 320. obljetnice škole. Zavičajna zbirka Possegana postoji još od devedesetih godina prošlog stoljeća no građa je bila spremljena u ormaru gdje nije bila vidljiva korisnicima. U dvije obostrane vitrine smjestila ju je knjižničarka Ivana Kajinić Čenić koja je većinu građe i katalogizirala. O Zavičajnoj zbirci kao samoj nije puno pisano, a oni koji su pisali uglavnom su bili knjižničari Gimnazije: nekadašnji knjižničar Branko Kolić te knjižničarka Ivana Kajinić Čenić koja već nekoliko godina vodi Knjižnicu o kojoj je pisala u svom diplomskom radu. Ne postoji točan podatak kada je zbirka osnovana, ali poznato je da je osnovana vrijeme djelovanja knjižničara Branka Kolića koji je o zbirci pisao još 1996. godine. „U našoj školskoj knjižnici nalazimo veći broj knjiga koje nam svjedoče o davnoj prošlosti slavonskog i požeškog zavičaja, te njenog kulturnog i gospodarskog razvoja. Zbog toga smo odlučili da formiramo zavičajnu zbirku „Požegana“ koja će prezentirati ne samo školu nego i našu županiju u cjelini.“⁴⁷ U tri stoljeća postojanja sakupljena je velika količina građe stoga se moralo izabrati koje knjige i serijske publikacije pripadaju Zavičajnoj zbirci. Najviše građe bilo je o kulturnim i političkim znamenitostima Požege. Osim toga, bile su to i knjige koje proučavaju floru i faunu kao i klimatsko-geografske karakteristike, djela autora koji su rođeni ili su djelovali u zavičaju te građa koja je vezana uz razvoj kraja i sva građa tiskana u lokalnim tiskarama.⁴⁸

⁴⁶ Kajinić Čenić, I. 2019. Školska knjižnica Gimnazije u Požegi. Diplomski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

⁴⁷ Kolić, B. Zavičajna zbirka knjiga gimnazijske knjižnice u Požegi. Motivacijski poticaji školske knjižnice u odgojno-obrazovnoj aktivnosti učenika : zbornik radova / Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Crikvenica, 1996. Str. 149 - 151

⁴⁸ Isto.

5.1. Zavičajna građa Zavičajne zbirke Possegana

Zavičajna zbirka Possegana trenutno broji 501 jedinicu građe raspoređene u nekoliko UDK skupina:

- 0 Općenito
- 2 Religija, Teologija
- 3 Društvene znanosti
- 5 Prirodne znanosti
- 6 Primijenjene znanosti
- 7 Umjetnost. Rekreacija. Zabava. Sport
- 8 Jezik. Lingvistika. Književnost
- 9 Arheologija. Zavičajne studije. Geografija. Biografije. Povijest

Svu iznad navedenu građu knjižničarka Ivana Kajnić Čenić uvela je u *online* katalog. Također, u katalog su uvedene i serijske publikacije. A osim toga u zbirci možemo pronaći i građu koja nije uvedena u katalog: izvještaji, godišnjaci, posebni otisci, natjecanja, izložbe, obljetnice i grafički materijal (letci, razglednice, fotoalbumi).

Najviše građe možemo pronaći u području književnosti od kojih su autori poznati i uspješni požeški književnici od kojih se ističu Antun Kanižlić, Dragutin Lerman, Matko Peić i dr. Svi oni nekada su bili učenici Gimnazije. Također u zbirci u području književnosti možemo pronaći i novija djela gimnazijalaca. Svakako je važno istaknuti djela učenice koja su dobila svoje mjesto u zbirci dok još pohađala Gimnaziju. Riječ je o mladoj spisateljici Anamariji Mutić čija dva djela imaju svoje mjesto u zbirci: *Kaktus slavi rođendan*, *Polaroid*. No u zbirci možemo pronaći djela drugih znamenitih Požežana i iz drugih područja. Jedan od njih zasigurno je i Julije Kempf. Nekadašnji požeški gradonačelnik i osnivač Gradskog muzeja Požega (nekada Gradski kulturno-historijski muzej) gdje je godinama obnašao funkciju ravnatelja.⁴⁹ Nazivaju ga i utemeljiteljem zavičajne povijesti jer je cijeli svoj život proučavao povijest Požege. Njegova najpoznatija monografija je *Požega: zemljopisne bilješke iz okoline i prilozi za povijest slobodnog i kraljevskog grada Požege i Požeške županije* iz 1910. godine te ima svoje mjesto u zbirci.⁵⁰ Također u skupini Periodika možemo pronaći i određene serijske publikacije izdavane u Požegi: *Požeški narodni*

⁴⁹ Kempf, Julije – biografija. // Književnici. URL: <http://kbm.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detaji/julije-kempf/78> (26.8.2020.)

⁵⁰ Kempf, Julije. // Hrvatski biografski leksikon. URL: <http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=10202> (26.8.2020.)

kalendar, Historia Possegana nova themae, Sportski almanah općine Slavonska Požega, Vjesnik muzeja Požeške kotline, Zlatna dolina : zbornik radova Požeštine. ⁵¹

Knjižničarka škole ističe kako posebnu vrijednost u zbirci imaju i kulturni dnevници. Najstariji od njih vodio se još 1956. godine. Kulturni dnevnik zapravo je bilježnica s ukrašenim koricama u koju su učenici lijepili izrezane novinske tekstove o kulturnim događajima popraćene kratkim, rukom pisanim, komentarima. Pisani su u sklopu izvannastavne aktivnosti, a evidencija uredništva dnevnika vodila se na zadnjoj stranici dnevnika. U dnevnicima su popraćeni razni događaji s područja kulture: obilježavanje desetog međunarodnog sajma knjiga, obilježavanje Dana žena, put na Mjesec posade „Apollo 12“ i mnogi drugi.

Jedno od najnovijih djela koje ima svoje mjesto u Zavičajnoj zbirci Possegana je monografija o Gimnaziji Požega – *Gimnazija Požega 1699 – 2019 Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole*. Ona je plod jednogodišnjeg rada profesora i ostalih zaposlenika škole. „Spomenica povodom 320. obljetnice osnutka Gimnazije u Požegi okuplja zapise bivših i sadašnjih profesora naše škole koji su u gimnazijskim izvješćima, redovnim i prigodom velikih obljetnica, ili u posebnim stručnim i znanstvenim radovima te člancima u javnim glasilima, sažimali cijelu povijest naše škole do svog vremena, detaljno obrađivali neku važnu povijesnu temu ili se osvrtnali na ključne suvremene događaje.“ ⁵²

5.1.1. Godišnja izvješća

Kao najveće bogatstvo Zavičajne zbirke Possegana knjižničarka izdvaja godišnja izvješća od kojih je najstarije sačuvano iz 1883. godine. Godišnja izvješća imaju veliku vrijednost jer nam daju detaljan uvid povijesti škole. Gimnazijska izvješća glavni su izvor svima koji su pisali o Gimnaziji. U njima možemo pronaći podatke o svim događanjima u školi, popise učenika i profesora, ustroju škole i knjižnice kroz godine postojanja, nabavi građe i slično. Godišnja izvješća, ali i ostatak građe u zbirci, često se koriste kao izvor za istraživanja, projekte i slično. Filip Potrebica, knjižničar i požeški povjesničar, koji je godinama bio školski knjižničar Gimnazije u svojoj knjizi *Tri stoljeća Požeške gimnazije* koristio je izvješća kao temeljni izvor. „Prema poznatim podacima, godišnja izvješća tiskana su od 1802. do 1976., s prekidima. Na latinskom jeziku tiskana su izvješća od 1802. do 1848. godine. Sva ostala tiskana su na hrvatskom jeziku.“ ⁵³

⁵¹ Kajinić Čenić, I. 2019. Školska knjižnica Gimnazije u Požegi. Diplomski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.

⁵² Gimnazija Požega 1699. – 2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: MediaPrint, 2020. Str 9.

⁵³ Potrebica, F. Tri stoljeća Požeške gimnazije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994.Str. 171.

5.2. Nabava i posudba građe

Kada govorimo o zavičajnoj zbirci u narodnim knjižnicama, podrazumijeva se da autori i nakladnici moraju narodnoj knjižnici dostaviti obvezni primjerak i na taj način nastaje zavičajna zbirka. No, kada govorimo o zavičajnoj zbirci u školi nabava građe nije regulirana zakonom. Odnosno, građa u Zavičajnoj zbirci Possegana je ili donacija ili izdanja same Gimnazije. Ističe se donacija bivšeg učenika Adama Perića kada je 1995. godine Knjižnici darovao 2500 knjiga među kojima su i neke koje imaju svoje mjesto u zbirci.⁵⁴ Osim donacija bivših učenika u zbirci se mogu pronaći i donacije drugih požeških ustanova kao npr. knjiga *Album zaslužnih Hrvata*. Knjigu je Gimnaziji donirala Pučka banka 1912. godine i uredno na samom početku knjige piše tko knjigu donira i kome. No knjižničarka navodi još jedan način nabave građe zavičajne zbirke. Naime, svaki bivši učenik kada izda knjigu osobno ju donese u knjižnicu te ta knjiga dobije mjesto u Zavičajnoj zbirci Possegana. Isto tako, odličan primjer nam je u prošlom poglavlju spomenuta bivša učenica škole, Anamarija Mutić. Škola je prepoznala njezin talent i pomogla oko izdavanja njene prve zbirke pjesama *Kaktus slavi rođendan*. Škola je pronašla sponzore i financijski pomogla, a promocija same knjige bila je u prostorijama Knjižnice. Sada ta knjiga pripada Zavičajnoj zbirci Possegana. No u zavičajnoj zbirci nalaze se i djela trenutno zaposlenih djelatnika Gimnazije od kojih se ističe školski psiholog i nastavnik psihologije Ivo Žanetić. U zbirci se nalazi nekoliko priručnika za nastavu s njegovim potpisom te publikacije škole s njim kao glavnim urednikom.

Knjižničarka Ivana Kajinić Čenić naglašava kako većinu građe Zavičajne zbirka Possegana korisnici smiju posuditi što inače nije karakteristično za zavičajnu zbirku.

⁵⁴ Kolić, B. Zavičajna zbirka knjiga gimnazijske knjižnice u Požegi. Motivacijski poticaji školske knjižnice u odgojno-obrazovnoj aktivnosti učenika : zbornik radova / Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Crikvenica, 1996. Str. 149 - 151

6. Zaključak

Kada se govori o knjižnicama Požege, neizostavno je spomenuti Knjižnicu Gimnazije Požega zbog njene povijesti i kulture. Knjižnica Gimnazije Požega pripada jednoj od najstarijih gimnazija u Republici Hrvatskoj, Gimnaziji Požega. Gimnazija se može pohvaliti kako su iz nje proizašli brojni hrvatski velikani od kojih se zasigurno ističu Antun Kanižlić, Dragutin Lerman, Matko Peić i mnogi drugi. Knjižnica djeluje od 1699. kao profesorska knjižnica, a 1869. ustanovljena je i učenička knjižnica. Danas, knjižnica se smatra multimedijским središtem škole te aktivno sudjeluje u svim školskim događanjima te projektima. Knjižnica ove škole posebna je zato jer sadrži vrlo staru i vrijednu građu smještenu u suvremenoj i prostranoj knjižnici. Škola je od 2009. godine u novoj zgradi, a u prizemlju škole knjižnica se prostire preko 500 m². U knjižnici se naravno nalaze elektronički naslovi, a ostala građa raspoređena je po zbirkama: Referentna zbirka, Zbirka beletristike, Zbirka literature na stranom jeziku te zbirka o kojoj se u radu najviše govorilo, Zavičajna zbirka Possegana. Zbirka je izložena u dvije obostrane vitrine u prizemlju knjižnice, a na ulazu u knjižnicu naići ćemo i na pokretnu vitrinu gdje se nalaze izdanja Gimnazije koja pripadaju zbirci. Korisnicima knjižnice dostupan je i mrežni katalog u kojemu možemo pronaći 303 naslova Zavičajne zbirke Possegana. Raznovrsna građa ove zbirke raspoređena je po UDK skupinama te uvedena u katalog, ali u zbirci se nalazi i građa koja nije uvedena u katalog: izvještaji, godišnjaci, posebni otisci, grafički materijal itd. Osim djela poznatih požeških književnika, u zbirci se nalaze i novija izdanja darovitih učenika Gimnazije te razni priručnici kojima su autori djelatnici Gimnazije. Jedno od najnovijih izdanja Gimnazije koje ima veliku vrijednost te svoje mjesto u zbirci je monografija objavljena prigodom 320. obljetnice škole *Gimnazija Požega 1699-2019. Spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole*. Spomenica je rezultat jednogodišnjeg rada djelatnika Gimnazije koja na 352. stranice pruža detaljan pregled Gimnazije od samih početaka do danas. Godišnja izvješća Gimnazije posebno su vrijedna jer pružaju detaljan uvid u povijest škole, a najstarije datira iz 1883. godine. Također, većina građe zbirke korisnicima je dostupna za posudbu što inače nije karakteristično za zavičajnu zbirku. Prikupljanje i čuvanje zavičajne zbirke nije važno samo za Gimnaziju Požega nego i za cijeli lokalitet. Građa koju ova zbirka čuva daje detaljan uvid o povijesti ove škole i povijesti grada Požege stoga je zbirka odličan izvor za istraživački rad. Suvremena i prostrana knjižnica u kombinaciji s dugom tradicijom dva su glavna čimbenika koja su omogućila trenutno stanje ove zbirke.

7. Literatura

1. Bucić, P. i dr. Značenje požeške Gimnazije tijekom tri stoljeća njezina postojanja. // Radovi zavoda za znanstveni i umjetnički rad u Požegi, 1(2012)
2. IFLA-ine smjernice za školske knjižnice. // Hrvatska udruga školskih knjižničara. URL: <http://www.husk.hr/hdoc/Smjernice.pdf> (25.8.2020.)
3. Kajinić Čenić, I. 2019. Školska knjižnica Gimnazije u Požegi. Diplomski rad. Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu. Zagreb.
4. Kempf, Julije. // Hrvatski biografski leksikon. URL: <http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=10202> (26.8.2020.)
5. Kempf, Julije – biografija. // Književnici. URL: <http://kbn.mdc.hr/knjizevnici/knjizevnik-detajli/julije-kempf/78> (26.8.2020.)
6. Knjižnica. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/knjiznica> (20.08.2020.)
7. Kolić, B. Zavičajna zbirka knjiga gimnazijske knjižnice u Požegi. Motivacijski poticaji školske knjižnice u odgojno-obrazovnoj aktivnosti učenika : zbornik radova / Proljetna škola školskih knjižničara Republike Hrvatske, Crikvenica, 1996. Str. 149 – 151
8. Kovačević, D., Lasić-Lazić, J. i Lovrinčević, J. Školska knjižnica –korak dalje. Zagreb: Filozofski fakultet, Zavod za informacijske studije Odsjeka za informacijske znanosti : Altagama, 2004
9. Misija, vizija i strategija. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/postignuca/misija-vizija-i-strategija> (02.08.2020.)
10. Potrebica, F. Povijest knjižnica Požeške kotline. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1995.
11. Potrebica, F. Tri stoljeća Požeške gimnazije. Jastrebarsko: Naklada Slap, 1994.
12. Preporuke za ustroj zavičajne zbirke u narodnim knjižnicama i drugim knjižnicama (ustanovama) koje prikupljaju zavičajnu građu. // Komisija za zavičajne zbirke Hrvatskog knjižničarskog društva, 2009. URL: <http://www.hkdrustvo.hr/clanovi/Preporuke.pdf> (29.07.2020.)
13. Profil. // Gimnazija Požega. URL: <https://www.gimpoz.hr/hr/skola/osnovno> (02.08.2020.)
14. Standard za školske knjižnice. // Narodne novine 34/200, (698). URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2000_03_34_698.html (5.8.2020.)
15. Tošić-Grlač, S. (2010). Uloga zavičajne zbirke u promociji lokalne zajednice. *Hrvatski znanstveno stručni skup o menadžmentu u turizmu i sportu, 1* (1), 307-314. URL: <https://hrcak.srce.hr/55005> (31.7.2020.)

16. UNESCO-ov Manifest za školske knjižnice. // Nacionalna i sveučilišna knjižnica u zagrebu.
URL: <http://www.nsk.hr/wp-content/uploads/2012/01/Unesco-ov-manifest-%C5%A0K.pdf>
(25.8.2020.)
17. Zakon o knjižnicama. // Narodne novine 105/1997 (1616). URL: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1997_10_105_1616.html (30.7.2020.)
18. Žanetić, Ivo. Gimnazija Požega 1699. – 2019.: spomenica prigodom 320. obljetnice osnutka škole. Požega: Gimnazija Požega, 2020.

8. Prilozi⁵⁵

Slika 1: Knjižnica Gimnazije Požega danas

Slika 2: Knjižnica Gimnazije danas

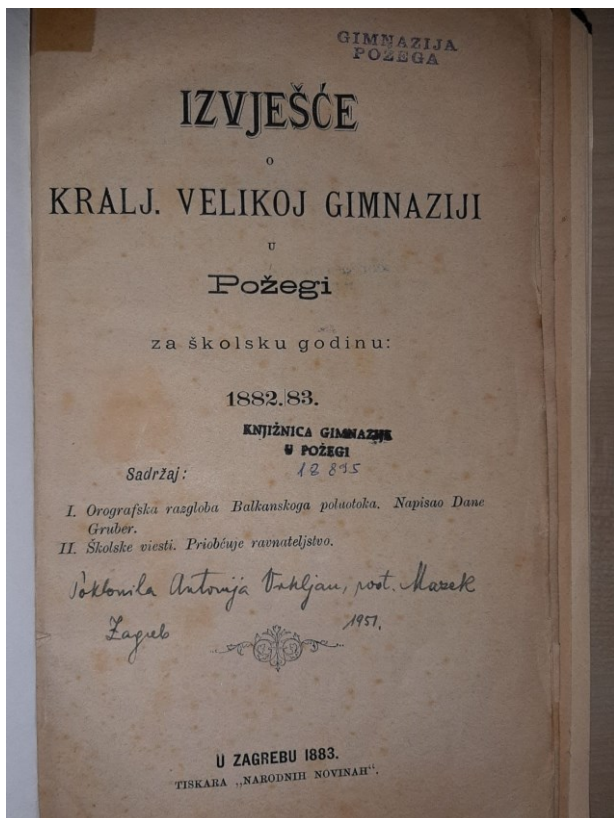
⁵⁵ Sve fotografije fotografirala sam osobno u kolovozu 2020. godine uz dopuštenje knjižničarke Ivane Kajinić Čenić

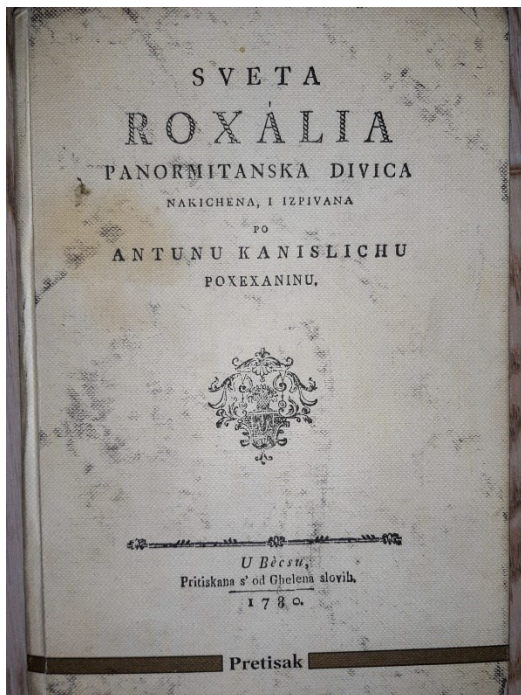
Slika 3: Zavičajna zbirka Possegana

Slika 4: Izdanja škole koja pripadaju Zavičajnoj zbirci Possegana izložena na posebnoj vitrini

Slika 5: Godišnje izvješće iz 1883. godine

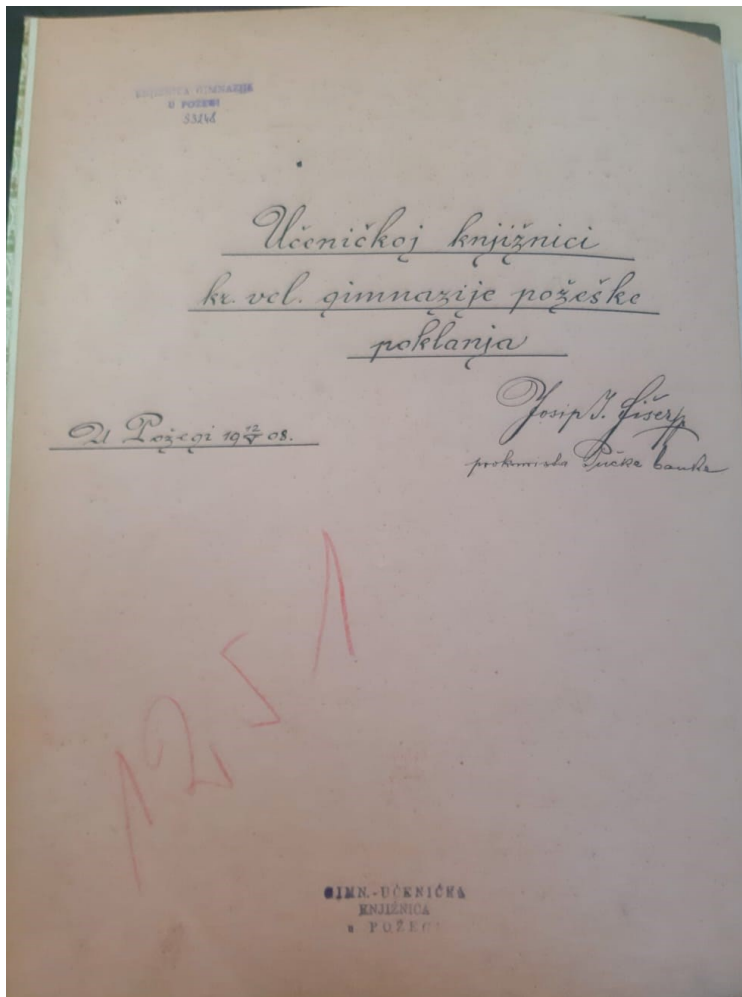
Slika 6: Sveta Rožalija, Antun Kanižlić

Slika 7: Kulturni dnevnici

Slika 8: Grafički materijal (razglednica)

Slika 9: Prva stranica knjige *Album zaslužnih Hrvata 19. stoljeća* koju je knjižnici poklonila Pučka banka 1912. godine